

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Język i piśmiennictwo w ujęciu historycznym - wykład, PG_00189638						
Kierunek studiów	Sławistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Sławistyki -> Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Włodkowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z cechami j. kierunkowego w aspekcie diachronicznym. Zwrócenie uwagi na dynamikę i ewolucję procesów językowych. Utrwalenie wiedzy na temat najstarszych etapów rozwoju języka i uświadomienie wspólnych procesów językowych w poszczególnych grupach j. słowiańskich. Uświadomienie znaczenia wpływów kulturowych (łacińskich i bizantyńskich) na poszczególne języki oraz wartości i znaczenia zabytków piśmiennictwa słowiańskiego dla poznania kultury i języka. Zapoznanie studentów z historią języków, które studiują oraz spuścizną piśmienniczą narodów byłej Jugosławii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_W13] Student ma zaawansowaną wiedzę na temat języków słowiańskich, ich kompleksowej natury, złożoności i historycznej zmienności, a także rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany.	K_W09 - ma wiedzę na temat języków słowiańskich, rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W12] Student zna i rozumie w stopniu zaawansowanym metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury, typowych, charakterystycznych lub specyficznych dla kultur słowiańskich Półwyspu Bałkańskiego.	K_W06 - zna podstawową terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego i paleografii w języku polskim i kierunkowym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W09] Student zna w zaawansowanym stopniu etniczną strukturę obszaru Słowiańszczyzny Południowej, ma zaawansowaną wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań i przejawów.	K_K01 - zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności dotyczących języka kierunkowego i jego rozwoju historycznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W04] Student zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody badań i analizy językoznawczej w odniesieniu do języków południowosłowiańskich.	K_W01 - ma wiedzę dotyczącą o podstawowej metodologii badawczej z zakresu językoznawstwa diachronicznego i paleografii	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K03] Student samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie kultury słowiańskiej Bałkanów.	K_K01 - rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego w zakresie językoznawstwa diachronicznego	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U04] W warunkach nie zawsze przewidywalnych student potrafi innowacyjnie rozwiązać zadanie, również z wykorzystaniem języka obcego, sięgając po stosowne metody i procedury.	K_U04 - umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie językoznawstwa diachronicznego, kierując się wskazówkami prowadzącego	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W08] Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat specyfiki krajów południowosłowiańskich, ich historii i wzajemnych relacji oraz systemów prawnych i uwarunkowań ekonomicznych.	K_W13 - ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_K01] Student jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	K_K01 - zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności dotyczących języka kierunkowego i jego rozwoju historycznego	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_W01] W zaawansowanym stopniu zna fakty, teorie i metody z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa, nauk o kulturze i religii oraz nauki o sztuce zorientowane na komunikację w języku polskim, w jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) oraz języku wschodniosłowiańskim (rosyjskim lub ukraińskim).	K_W04 - identyfikuje główne teorie i ustalenia szkół badawczych w zakresie językoznawstwa; K_W06 - zna podstawową terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego i paleografii w języku polskim i kierunkowym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[SLAWL3_U06] Student potrafi porozumiewać się w języku polskim, jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) – wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne – ze specjalistami w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii oraz nauki o sztuce.	K_U06 - potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie językoznawstwa w języku polskim i językach kierunkowych	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWL3_U03] Student potrafi planować i organizować – posługując się również językiem jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) – zarówno pracę indywidualną jak i zespołową, rozwiązując problemy typowe dla nauk humanistycznych, zwłaszcza językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii oraz nauki o sztuce.	K_K03 - potrafi pracować i współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role przy rozwiązywaniu problemów językoznawczych.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> Cechy łączące grupę języków południowosłowiańskich z wschodnio- i zachodniosłowiańskimi. Cechy wspólne języków południowosłowiańskich, ich podział na grupę wschodnią i zachodnią. Substrat i superstrat językowy. Bałkańska liga językowa. Zewnętrzne i wewnętrzne przyczyny zmian językowych. Trójjęzyczność (łacina, cerkiewnosłowiański, starochorwacki), trójalfabetyczność ((glagolica, cyrylica, łacinka) i trójdiaktyczność (czakawski, kajkawski, sztokawski) w średniowiecznej Chorwacji. Rola redakcji narodowych języka cerkiewnosłowiańskiego w rozwoju współczesnych języków literackich Serbów i Chorwatów. Piśmiennictwo i drukarstwo glagolickie w Chorwacji. Piśmiennictwo cyrylickie w Chorwacji, Bośni, Serbii i Czarnogórze, warianty lokalne (arvatica, bosnančica), szkoły piśmiennicze. Chronologia procesów językowych w rozwoju dialektu sztokawskiego. Kształtowanie się normy ortograficznej języka chorwackiego zapisywanego alfabetem łacińskim. Drukarstwo w Czarnogórze. Rozwój języków literackich Serbów (cerkiewnosłowiański, ruskosłowiański, słowianoserbski). Reformy języków literackich Serbów i Chorwatów. Powstanie języka serbo-chorwackiego. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Zaliczenie przedmiotów: <i>Gramatyka opisowej języka kierunkowego</i> i <i>Język staro-cerkiewno-słowiański</i>.</p> <p>Umiejętność łączenia wiedzy z pokrewnych przedmiotów, rozumienie istoty badań dynamicznych, diachronicznych.</p>		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	egzamin ustny	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> teksty wybranych zabytków języka kierunkowego przewidziane do analizy językowej, dostępne w chrestomatiach (Kodeks Mariański, Ewangelia Miroslava, Ewangelia Vukana, Ojciec nasz według św. Mateusza z Kodeksu Assemaniego i starochorwackiej wersji tej modlitwy; Pozdravljenje Anjela; Bašćanska ploča, Povelja bana Kulina; Planine; Judita; Život i priključenja Dositeja Obradovića i in.) oraz: Ivić P. 1990: O jeziku nekadašnjem i sadašnjem, Beograd-Priština. Čigoja B. 1995: Najstariji srpski ćirilski natpisi (grafija, ortografija i jezik), Beograd. Dušanov Zakonik .Bistrički prepis. Preveo D. Bogdanović, predgovor Đ. Krstić, Beograd 1994. Hercigonja E. 1982: Bosančica (w:) Enciklopedija Jugoslavije II, Zagreb, s. 88-92. <p>studiowana samodzielnie przez studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> Moszyński L. 1984: Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa. Oczkova B. 1983: Zarys historii języka serbsko-chorwackiego, Kraków. Oczkova B. 2006: Chorwaci i ich język, Kraków. Nazor A. 2008: Knjiga o hrvatskoj glagoljici ja slovo znajući govorim..., Zagreb. 	
	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> Brozović D. 1978: Hrvatski jezik, njegovo mjesto unutar južnoslovenskih i drugih jezika, njegove povijesne mijene kao jezika hrvatske književnosti (w:) Hrvatska književnost u evropskom kontekstu, Zagreb, s. 9-83. Bratulić J., Damjanović S. 2005: Hrvatska pisana kultura, Zagreb. Damjanović S. 2008: Jezik hrvatskih glagoljaša, Zagreb. Ivić P. 1986: Srpski narod i njegov jezik, Beograd. Fučić B. 1982: Glagoljski natpisi, Zagreb. Malić, D. 2002: Na izvorima hrvatskoga jezika, Zagreb. Kovačević J. 1964: Prvi klesari ćirilskih natpisa na Balkanu, Glasnik zemaljskog muzeja XV-XVI, Sarajevo, s. 309-316. Milanović A. 2006: Kratka istorija srpskog književnog jezika, 2 izd., Beograd. Moguš M. 2010: Povijesna fonologija hrvatskoga jezika, Zagreb. Nazor A. 2008: Knjiga o hrvatskoj glagoljici ja slovo znajući govorim..., Zagreb. 	

	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin zostaje zaliczony pozytywnie po odpowiedzi na 2 pytania (jedno z wiedzy teoretycznej, drugie związane z analizą tekstów wybranych zabytków zob. Treści programowe).	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.